

Endokrinologinen isotooppitutkimus (Octreo Scan)

Sinulle on varattu aika Vaasan keskussairaalaan, isotooppilääketieteen osastolle. Päärakennus, 1.kerros, näytteenoton takana, **C1 huone 20**. Ole hyvä ja istu alas odottamaan. Hoitaja kutsuu nimellä sisään.

Mikäli mainittu aika ei sovi, ole hyvä ja ota yhteyttä. Puh: 323 2551.

Tervetuloa!

Tutkimuksen tarkoitus

Tutkimuksella selvitetään mahdollisen kasvaimen paikka.

Esivalmistelut

Sandostatin-lääkityksessä tulisi olla tauko (pitkävaikutteisessa 4 viikkoa, lyhytvaikutteisessa 1 vuorokausi) ennen merkkiaineinjeksiota. Ota ulostuslääkettä 3 tablettia ma, ti, ke, to iltana (Toilax 5 mg, saa apteekista). Noudata kevyttä ruokavaliota ti, ke, to.

Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai
Ulostuslääke 3 tabl.	Ulostuslääke 3 tabl.	Ulostuslääke 3 tabl.	Ulostuslääke 3 tabl.	
	Ruokavalio	Ruokavalio	Ruokavalio	
		Injektio	Kuvaus	Kuvaus

Hedelmiä, kasviksia tai viljatuotteita (esim. leipää tai leivonnaisia) **ei saa** syödä. Saat syödä keitettyjä kalaa ja kanaa, sekä ravintojuomaa esim. Nutridrink tuotteen ohjeen mukaan. Lihalientä, vettä, mehuja, maitoa, piimää, kahvia tai teetä voit juoda vapaasti.

Päivittäin nautittavan nesteen kokonaismäärän on oltava vähintään 2,5 litraa. Sinun on myös hyvä liikkua mahdollisimman paljon.

Tutkimuksen suoritus

Sinulle annetaan pieni määrä radioaktiivista tutkimusainetta laskimoon. Kuvaus on seuraavana päivänä. Kuvauksen aikana sinun pitää maata selälläsi noin 1.5 tuntia. Kuvaus on kivuton. Kuvaus toistetaan tarvittaessa vielä seuraavana päivänä.

Tutkimukseen kuuluva aika

1. päivä: _____/_____ klo _____ (merkkiaineinjektio 10 min)
2. päivä: _____/_____ klo _____ (kuvaus 1.5 h)
3. päivä: _____/_____ klo _____ (kuvaus 1.5 h)

Jälkihoito

Tutkimuksen jälkeen juot runsaasti nestettä ja tyhjennät usein virtsarakkosi.

Tulokset

Isotooppilääkäri antaa lausunnon tutkimustuloksesta. Lausunto toimitetaan lähettävälle osastolle tai poliklinikalle.

Mikä isotooppitutkimus on?

Isotooppitutkimuksessa potilaalle annetaan pieni määrä radioaktiivista tutkimusainetta yleensä kyynärvarren laskimoon. Tutkimusaine hakeutuu haluttuun elimeen, jota kuvataan gammakameralla. Pistoksen jälkeen joudut ehkä odottelemaan ennen kuin kuvaus voidaan aloittaa. Kuvauksen aikana Sinun on oltava aivan liikkumatta kuvauspöydällä. Gammakamera on hyvin lähellä sinua jotta saadaan hyviä ja tarkkoja kuvia. Isotooppikuvausta varten ei yleensä tarvitse riisuutua. Kaikki metalliesineet ovat kuitenkin poistettava kuvausalueelta. Tutkimusaineesta ei tule mitään tuntemuksia, se ei väsytä eikä estä ajamasta autoa.

Onko radioaktiivisesta aineesta vaaraa?

Ei, koska olet saanut vain pienen annoksen radioaktiivista ainetta. Saamasi säteilyannos on verrattavissa tavallisessa röntgenkuvauksessa saatuun säteilyannokseen. Isotooppitutkimuksissa käytettävät aineet eivät yleensä aiheuta sivuvaikutuksia.

Miten valmistaudun tutkimukseen?

Tavallisesti isotooppitutkimuksiin ei tarvitse valmistautua. Voit myös syödä ja juoda normaalisti ennen tutkimusta, tutkimuksen väliajalla ja tutkimuksen jälkeen. Erityistapauksissa annetaan tarkat ohjeet ruokavaliosta tai suoliston tyhjennyksestä. Useimpiin isotooppitutkimuksiin ei tarvitse muuttaa säännöllistä lääkitystä. Jos lääkitystauko on tarpeen, siitä ilmoitetaan sinulle.

Voinko ottaa saattajan mukaan?

Tutkimukseen voi ottaa saattajan mukaan. Lapsia ei kuitenkaan suositella otettavaksi mukaan isotooppiyksikköön.

Kauanko tutkimus kestää?

Tutkimuksen kesto vaihtelee tavallisesti muutamasta minuuteista muutamaan tuntiin. Tutkimuksesi keston saat tietää isotooppiyksikön henkilökunnalta. Joissakin tutkimuksissa on tutkimusaineen antamisen ja kuvauksien välillä tauko. Sen aikana odotetaan tutkimusaineen kertymistä kuvauskohteeseen. Odotusaikana voit halutessasi poistua isotooppiyksiköstä.

Mitä teen tutkimuksen jälkeen?

Voit syödä ja juoda normaalisti. Tutkimuksen jälkeen sinua yleensä käsketään juomaan tavallista enemmän lopun päivää ja tyhjentämään virtsarakkoa usein. Tämä auttaa tutkimusaineen huuhtoutumista pois kehosta.

Tehdäänkö tutkimuksia lapsille?

Isotooppitutkimuksia voidaan tehdä myös lapsille. Lapsille annetaan pienempiä annoksia radioaktiivista ainetta kuin aikuisille. Annos lasketaan tarkasti lapsen painon mukaan.

Onko raskaus tai imetys este tutkimukselle?

Kerro ennen tutkimusaineen antamista, jos olet raskaana tai jos raskaus on mahdollinen. Tutkimusaine saattaa kulkeutua myös sikiön verenkiertoon eikä isotooppitutkimusta siksi yleensä tehdä odottaville äideille. Isotooppitutkimuksen jälkeen ei tarvitse välttää raskaaksi tulemista. Radioaktiivista ainetta voi erittyä äidinmaitoon. Ilmoita ennen tutkimusta imettämisestä, niin saat ohjeet imetystauon pituudesta.

Voinko hoitaa lapsia?

Vältä lopun päivää läheistä kontaktia lapsiin. Älä esimerkiksi pidä lasta vieressäsi tai sylissäsi pitkiä aikoja (yli puoli tuntia). Näin säästät lasta turhalta säteilyltä.

Voinko palata tutkimuksesta työhön?

Yleensä voit palata työhön suoraan tutkimuksesta.

Päiv. 14.11.2011